

Vergaderjaar 2024–2025

21 501-08

Milieuraad

Nr. 972

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 december 2024

Met deze brief ontvangt uw Kamer het verslag van de Raad Algemene Zaken («RAZ») – Cohesie die op 28 november plaatsvond in Brussel.

Verslag informele Raad Algemene Zaken (RAZ) – Cohesie 28 november

Tijdens deze RAZ-Cohesie is besproken hoe het cohesiebeleid in de toekomst zou moeten worden uitgevoerd en meer specifiek hoe de samenwerking tussen de Europese Commissie en de lidstaat in de toekomst geborgd kan blijven. Ik heb uw Kamer hier eerder over geïnformeerd via de Geannoteerde Agenda¹ en de beantwoording van uw schriftelijke vragen².

Het Hongaars voorzitterschap had ten behoeve van de RAZ-Cohesie een discussiestuk opgesteld waarin zij oproept het Cohesiebeleid ook in de toekomst te blijven uitvoeren in gedeeld beheer. Bij gedeeld beheer is sprake van een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het beheer van een bepaald programma door de Europese Commissie en de nationale overheden. Volgens het Hongaars voorzitterschap dienen partnerschap en uitvoering op verschillende overheidslagen elementen te blijven binnen de toekomstige Cohesieprogramma's. Er zou goed moeten worden gekeken wat regio's nodig hebben, wat hun behoefte is en waar hun kracht ligt. Dat kan volgens het Hongaars voorzitterschap alleen als alle lagen van de overheid betrokken worden.

Tijdens deze RAZ-Cohesie gaven vrijwel alle lidstaten aan dat Cohesiebeleid ook in de toekomst in goede samenwerking tussen de Europese Commissie en de lidstaten moet worden uitgevoerd. Ook voor het kabinet

¹ Kamerbrief over geannoteerde agenda voor de Formele Raad Algemene Zaken (RAZ) | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

² Vragen en antwoorden bij Aanbiedingsbrief Kamervragen over de Raad Algemene Zaken Cohesiebeleid van 28 november 2024 | Rapport | Rijksoverheid.nl

is een solide partnerschap tussen nationale, regionale en lokale overheden met de Europese Commissie een uitgangspunt binnen het cohesiebeleid³. Momenteel vindt de uitvoering van de programma's onder het cohesiebeleid in Nederland plaats in nauwe samenwerking tussen de rijksoverheid en provincies en gemeenten.

Daarnaast pleitten vrijwel alle lidstaten voor vereenvoudiging van de uitvoering van de programma's onder het toekomstig Cohesiebeleid. Een aantal lidstaten aan de grenzen van onze Unie benoemde het belang van veiligheid en defensie in de nieuwe programma's.

Een deel van de Raad riep op tot een sterkere link tussen het cohesiebeleid en de aanbevelingen binnen het Europees Semester. Volgens hen zouden in de toekomst structurele hervormingen moeten worden gestimuleerd en zou er meer moeten worden gekeken naar de daadwerkelijke resultaten die met cohesie-uitgaven worden behaald. Dit alles zonder dat het regionale aspect uit het oog wordt verloren. Het kabinet verzocht de Europese Commissie ook om te verkennen hoe een sterkere link met het Europees semester kan worden gemaakt. Een andere groep lidstaten stond hier juist terughoudend tegenover. Zij willen niet te veel centralisatie en benadrukten het belang van het behoud van flexibiliteit.

Conform de geformuleerde inzet in de geannoteerde agenda heeft het kabinet in deze discussie de Europese Commissie opgeroepen te onderzoeken op welke manier cohesiebeleid ondersteunend kan zijn in het stimuleren van innovatie (het verkleinen van de zogenaamde «innovatie gap») en het verbeteren van het Europees concurrentievermogen. Dit kan door een versterkte gebiedsgerichte aanpak om de sterktes van de regio's beter te benutten. Tevens heeft het kabinet aangegeven dat interregionale samenwerking, ook over landsgrenzen heen, binnen toekomstig Cohesiebeleid gestimuleerd moet worden.

Tegelijkertijd heeft het kabinet duidelijk gemaakt met de discussie in deze RAZ-Cohesie niet vooruit te willen lopen op de onderhandelingen over het volgende Meerjarig Financieel Kader (MFK). Ook heeft het kabinet het punt gemaakt dat gedegen financieel beheer essentieel is binnen het toekomstig Cohesiebeleid. Een groep landen sloot zich hierbij aan en riep de Europese Commissie op om er alles aan te doen fraude en corruptie te vermijden en benadrukten het respecteren van de rechtstaat als voorwaarde voor steun uit de cohesieprogramma's.

Ten slotte zijn tijdens deze Raad zijn de Raadsconclusies⁴ aangenomen over de rol van cohesiebeleid in het adresseren van de demografische uitdagingen in de EU.

De volgende RAZ-Cohesie zal plaatsvinden op 28 maart in Brussel onder Pools voorzitterschap.

De Minister van Economische Zaken,
D.S. Beljaarts

³ Zie ook Visiepaper Cohesiebeleid post 2027 | Rapport | Rijksoverheid.nl

⁴ General Affairs Council (Cohesion) – Consilium